

PROJÈCTE LINGÜISTIC ZER VAL D'ARAN

ENSENHADOR

Introduccion

1.- Contèxt sociolingüistic

1.1 Escolanat.

1.2 Entorn.

2.- Er aranés, lengua veïculara e d'aprenedissatge

2.1. Era lengua, veïcul de comunicacion e de conviuença.

2.1.1. Er aranés, veïcul de comunicacion.

2.1.1. Er aranés, eina de conviuença.

2.2 Er aprenedissatge/ensenhament der aranés.

2.2.1. Programa d'immersion lingüistica.

2.2.2. Lengua orau.

2.2.3. Lengua escrita.

2.2.4. Relacion lengua orau e lengua escrita.

2.2.5. Era lengua enes diuèrsi airaus.

2.2.6. Contunhautat e coerència entre cicles e nivèus.

2.2.7. Acuelhuda d'escolanat nauvengut e ensenhament iniciau dera lengua veïculara.

2.2.8. Atencion ara diuersitat.

2.2.9. Activitats d'incentivacion der us dera lengua.

2.2.10. Avaloracion deth coneishement dera lengua.

2.2.11. Materiaus didactics.

2.3. Er aranés, lengua vertebradora d'un projècte plurilingüe.

2.3.1. Informacion multimedia.

2.3.2. Emplecs lingüistics.

2.3.3. Diuersitat lingüistica deth centre e dera societat en curriculum.

2.3.4. Aranés e lengües d'origina.

3.- Era lengua catalana e castelhana.

3.1. Er aprenedissatge/ensenhament dera lengua catalana e castelhana:

3.1.1. Introduccion dera lengua catalana e castelhana.

3.1.2. Lengua orau.

3.1.3. Lengua escrita.

- 3.1.4. Activitats d'usatge.
- 3.1.5. Catalan e castelhan enes airaus non lingüistics.
- 3.1.6. Escolanat nauvengut.

4.- Autes lengües

4.1. Lengües estrangères.

4.1.1. Estratègies generaues tar assoliment der objectiu d'etapa.

4.1.1.1. Desvolopament deth curriculum.

4.1.1.2. Metodologia.

4.1.1.3. Materiaus didactics tar aprenedissatge dera lengua estrangèra.

4.1.1.4. Recorsi tecnologics tar aprenedissatge dera lengua estrangèra.

4.1.1.5. Er us dera lengua estrangèra ena classa.

4.2. Lengües complementàries procedentes dera naua immigracion.

5. Organizacion e gestion

5.1. Organizacion des usi lingüistics.

5.1.1. Lengua deth centre.

5.1.2. Documents deth centre.

5.1.3. Us non sexista deth lenguatge.

5.1.4. Comunicacion externa.

5.1.5. Educacion non formau.

5.1.5.1. Serviçi d'educacion non formau.

5.1.5.2. Activitats extraescolares.

5.1.6. Lengua e entorn.

5.2. Plurilingüisme en centre educatiu.

5.2.1. Actituds lingüistiques.

5.2.2. Mediacion lingüistica (traduccion e facilitacion).

5.3. Escolanat nauvengut.

5.4. Organizacion des recorsi umans.

5.4.1. Eth plan de formacion de centre en temes lingüistics.

5.5. Organizacion dera programacion curricular.

5.5.1. Coordinacion cicles e nivèus.

5.5.2. Estructures lingüistiques comunes.

5.5.3. Projèctes d'innovacion.

5.6. Biblioteca escolar.

5.6.1. Accés e us dera informacion.

5.7. Projeccion deth centre.

5.7.1. Pagina web deth centre.

6.- Critèris lingüistics comuns dera ZER

6.1. Critèris comuns expression escrita.

6.2. Aspèctes formaus dera expression escrita.

6.3. Critèris d'expression escrita.

INTRODUCCION

Eth Projècte Lingüistic de Centre (PLC) ei comun as tres escòles que formen era ZER Val d'Aran. Aquest document regule er ús des lengües enes diferents ambits des nòstes escòles. Ei un instrument que vincula a tota era comunitat educativa amb un objectiu comun de her efectiu l'aprenentatge des diuèrses lengües deth centre.

Ei ua airina pedagogica e flexible e s'a adaptate ara nòsta realitat sociolingüistica, se da a conéisher a tota era comunitat educatiua e servís coma referent ara ora de préner decisions organizatiues, pedagogiques e de contractacion de servicis e activitats.

1.- CONTÈXT SOCIOLINGÜISTIC

1.1 Escolanat

Ena ZER conviuèn 126 escolans e escolanes de diuèrsa procedéncia. Totun, auem 4% d'escolanat nauvengudi procedents de païsi dera Union Europèa.

A principi de cada cors escolar se recuelh era lengua materna de toti es escolans que quede reflexada en un quadre.

1.2. Entorn

Era Zona Escolar Rural Val d'Aran ei compausada per tres centres escolars publics. Era escòla Ruda ei plaçada en Salardú e era escòla Loseron en Arties es dues son situades en municipi de Naut Aran, en terçon de Pujòlo; e era escòla Castèth-Leon qu'ei plaçada en Es Bòrdes en municipi de Lairissa.

En generau, er escolanat qu'assistissen ath centre demoren en pòble. Era procedéncia migratòria non ei guaire intensa pr'amor qu'auem un percentatge baish de familhes nauvengudes.

Era magèr part des familhes trabalhen en sector terciari.

Era Val d'Aran a un entorn plurilingüe: ena escòla s'impartissen es tres lengües oficiaus -aranés, catalan e castelhan- a mès de dus lengües estrangères: anglés e francés.

Era lengua dominanta ei eth castelhan, degut ara grana auferta de trabalh deth sector turistic, eth quau provòque ua fòrça immigracion.

Se trabalhe tà afavorir er us sociau dera lengua aranesa, qu'aué en dia ei fòrça fèbla. Eth professorat qu'arribe tara Val d'Aran a d'acreditar eth sòn coneishement dera lengua aranesa.

2.- ER ARANÉS, LENGUA VEÏCULARA E D'APRENEDISSATGE

2.1. Era lengua, veïcul de comunicacion e de conviuença

2.1.1. Er aranés, veïcul de comunicacion.

En toti es centres dera ZER Val d'Aran, er aranés ei era lengua veïculara des diuèrses activitats d'ensenhament-aprenedissatge deth centre. Ei era airina de coesion e integracion enter totes es persones deth centre e de tota era comunautat educatiua. Ei eth veïcul d'expression enes diuèrses activitats academiques.

Mos trapam, a viatges, damb era dificultat qu'es mèstres nauvengudi non an era capacitacion lingüistica adequada en aranés. I a ua mancança importanta de mèstres qu'agen era capacitacion tà impartir classes en aranés.

2.1.2. Er aranés, airina de conviuença.

Cau vetllhar tà qu'er aranés non demore a èster ua lengua exclusiuament d'aprenedissatge. Per açò, calerà dinamizar er us der aranés en toti es encastres de conviuença e de comunicacion dera vida vidanta en centre educatiu. I a acòrd en Claustre e en Conselh Escolar dera ZER sus eth besonh de generalizar er us der aranés en toti es encastres de conviuença.

Se possen actuacions concretes que s'avaloren posteriorment entà melhorar es intervencions en aquest sentit. Era lengua base d'aprenedissatge ei er aranés des deth dusau Cicle d'Educacion Infantil.

2.2. Er aprenedissatge/ensenhament der aranés

2.2.1. Programa d'immersion lingüistica.

Era magèr part der escolanat que comencen en centre, desconeihsen era lengua veïculara qu'emplegam. Era ZER aplicam estratègies deth programa d'immersion lingüistica especificades en Plan d'Acuelhuda.

Auem mancances de recorsi entà hèr immersion lingüística tamb es escolans que, cada viatge mès, arriben damb desconèishment des tres lengües oficials.

Ena ZER Val d'Aran betlham per usatge der Aranés coma lengüa d'acuelhuda d'aguesti escolans.

Era unica atencion que reciben ei era dera mèstra d'educacion especiau, pr'amor que non se dispausa d'aula d'acuelhuda.

Era coordinadora LIC a compartit un drive damb materiau de reforç entara mainadèra nauvengudi.

2.2.2. Lengua orau

Se trabalhe abituaument era lengua orau entà aprener-la a: parlar, escotar, exprimir e dialogar. Un bon domini dera comprenença e dera expression orau ei basic entà poder rasoar damb coerencia es pròpies opinions e atau poder apréner des auti.

Era ZER introduís des de era etapa infantila (I3, I4, I5) e er aranés coma lengüa veïculara. En primaria s'ensehen era rèsta de lengües oficials que s'impartissen en pròpri airau e tanben ena rèsta de matèries.

2.2.3. Lengua escrita

Se seguís er enfocament metodologic que balhe eth curriculum. I a un plantejament globau sus er ensenhament dera lectura e escritura qu'a en compde qu'ei un procés complèx que cau abordar desde toti es airaus deth curriculum. Es activitats que se prepausen de lectura e escritura an uns objectius clars que se compartissen damb er escolanat e s'establissen mecanismes de revision entà mielhorar cada ua des dus abilitats. Son seqüenciades en foncion deth procés d'ensenhament.

Tanben vetlham qu'es produccions escrites complisquen ua sèrie de requisits entà que sigue ua airina de comunicacion damb era rèsta de companhs e companhes, e en definitiua damb era societat.

2.2.4. Relacion lengua orau e lengua escrita

Ena ZER i a un plantejament integrat des quate abitudes lingüistiques, concretades e temporalizades en uns critèris comuns. Aquest trabalh ei especific des tres airaus lingüistics, mès se pòt extrapolar ara rèsta d'airaus.

Se sage era contunhautat d'aquest plantejament mès era mobilitat deth professorat hè fòrça dificil era sua aplicacion, ja que compòrte era implicacion e esfòrç de tot eth professorat.

Dempús de tanti ans mos trapam encara damb era dificultat qu'es escolans agen un domini paritari des tres lengües en acabar era etapa de Primària.

2.2.5. Era lengua enes diuèrsi airaus

Es lengües utilizadas pendent es diuèrsi airaus ena educacion basica (educacion obligatoria), son er aranés, catalan e castelhan entà desvolupar correctament eth curriculum.

Era lengua veiculara dera educacion infantila serà er aranés, hent tanben ua ora setmanau d'anglés a nivèu orau.

2.2.6. Contunhautat e coerència entre cicles e nivèus

Era ZER dispause de quauqui documents que concreten es aspèctes didactics e organizatius. S'elaboren conjuntament (nivèu o cicle) quauqui aspèctes dera programacion e des critèris d'avaloracion. Tota aquesta documentacion ei remassada enes carpetes deth drive, que son destinades entà cada cors a on s'especificuen toti es aspèctes organizatius.

Auem elaborat es protocòls de traspàs quan se produsís un cambi d'etapa (entre EI i EP, e entre EP e ES). Eth traspàs d'informacion entre nivèus se hè de manera orau e a trauèrs des expedients academics des escolans. Un dia ara setmana eth professorat s'amasse en comissions entà tractar tèmes organizatius.

2.2.7. Acuelhuda d'escolanat nauvengut e ensenhament inicial dera lingua veïculara

Era ZER dispausa d'un Plan d'Acuelhuda a on se recuelhen era màger part des actuacions e es mesures organizatiues entà facilitar era incorporacion der escolanat nauvengut. Aguest plan ei compartit e aplicat pera màger part deth professorat. Era lingua d'usatge preferent serà er aranés.

Coma era ZER non dispausa d'aula d'acuelhuda entà poder atier aguest escolanat e afavorir er aprenedissatge der aranés entà poder integrar-se damb totalitat ath foncionament deth centre, era coordinadora LIC, oriente as mètres e da ua espciau atencion ath periòde d'adaptacion d'aguesti escolans.

Eth/ra tutor/a der escolan nauvengut harà un PI enes lengües.

2.2.8. Atencion ara diuersitat

En marc d'ua escòla rurau, era atencion ara diuersitat ja ven dada de per si madeisha. Era equipa de mètres elaboren ua programacion e seqüenciacion d'activitats entà que cada alumne evolucione de forma naturau.

En un contèxt a on conviuen tres lengües oficials auem establèrt uns critèris comuns.

2.2.9. Activitats d'incentivacion der us dera lingua

Era ZER organize e participe en activitats qu'afavorissen er emplec der aranés.

Entre d'autes se poden nomenar:

- Organizacion deth concors literari CONDE ZER a compdar de 2au de primària enquia 6au en tot fomentar era expression escrita en aranés.
- Participacion en concors literari de Mn Condó.
- Participacion en Concors cuertmetratge cada an ua des escòles dera ZER a nivèu orau.
- Representacions teatraus.

Era ZER dispausa de dues auxiliars de convèrsa entà afavorir er emplec der aranés a nivèu orau entre es escolans d'educacion infantila e cicle inicial.

2.2.10 Avaloracion deth coneishement dera lingua

Existissen critèris d'avaloracion consensuadi sus es elements que s'an de tier en compde ara ora d'avalorar es aprenedissatges e er us dera llengua.

Se tie en compte era lengua orau a partir dera percepcion deth professorat .
Es esturments d'avaloracion son oraus e escrits, encara que s'includissen activitats d'autoavaloracion ath long des seqüéncias didactiques.
S'enten era avaloracion com un procés pedagogic e informatiu qu'a d'incidir en desvolopament deth curriculum, mès non s'an establìt es mecanismes a trauèrs des quaus se pogue aplicar sistematicament aquest principi.

2.2.11. Materiaus didactics

S'apliquen critèris explicits e compartits tara seleccion de materiaus, entenudi coma toti aqueri recorsi que pòden servir entà crear situacions d'aprenedissatge. Era elaboracion dera seqüència didactica peth tractament dera dimension literària a fòrça contunhautat ath long de tota era etapa e s'apliquen prepauses didactiques compartides (trabalham damb un modèu comun) sus quin a d'èster eth tractament didactic dera dimension literària.
Se tracten criteris exclusivament pedagogics e des d'un abordatge globau, integrador e de transversalitat curricular entà determinar era presència e tractament des tres lengües oficials.

2.3. Er aranés, lengua vertebradora d'un projècte plurilingüe

2.3.1. Informacion multimedia

Era ZER a aplicat de manèra contunhada un critèri de desvolopament deth programari e des supòrts digitaus que se produsís basat ena priorizacion dera lengua veïculara e, en conseqüència i a adaptat plenament es airines digitaus damb es que trabalhe.

Era relacion entre eth desvolopament des tecnologies digitaus e era lengua coma veïcul de comunicacion e conviuença cada viatge ei mès extensa.

2.3.2. Emplecs lingüistics

Era ZER trabalhe explicitament es usi lingüistics der escolanat, ja qu'era dimension plurilingüe e interculturau des curriculums plantege contenguts relacionadi damb es usi sociaus en un contèxt multilingüe coma ei eth dera Val d'Aran. A part deth professorat de lengua, ei implicat tot er equip docent.

2.3.3. Diuersitat lingüística deth centre e dera societat en Curriculum

Entà formar parlants plurilingües e interculturalaus cau hèr un assoliment dera competència plia en aranés , era lingua oficiau pròpria dera Val d'Aran, e en catalan e castelhan coma garantia qu'era escòla proporcione as escolans era competència que les cau entà auer es madeishes oportunitats, tanben eth respècte pera diuersitat lingüística present enes aules deth centre e en entorn deth centre s'aprofite entà hèr activitats relacionades damb eth curriculum. Per tant, eth centre trabalhe era diuersitat lingüística e l'aprofite clarament entà formar parlants plurilingües e interculturalaus.

2.3.4. Aranés e lengües d'origina

En centre se reconeish e valore era lingua d'origen des escolans. Es tutors e er equip docent dera ZER an constància e coneishement des lengües familiars des escolans entà establir ua relacion directa entre er aprenedissatge dera naua lingua (er aranés) e era sua lingua d'origina qu'ei era base deth sòn aprenedissatge (coneishements prèvis) dant fòrça importància ara sua grafia (coneishement der abecedari latin), ara sua gramatica e eth sòn nivèu culturau dera lingua.

3.- ERA LENGUA CATALANA E CASTELHANA.

3.1. Er aprenedissatge/ensenhament dera lingua catalana e castelhana.

3.1.1. Introduccion dera lingua catalana e castelhana.

Era ZER, en tot auer en compde era composicion sociolingüística des escolans sage d'auer ua distribucion coerenta e progressiua deth curriculum dera lingua catalana e dera lingua castelhana ath long dera etapa.

Segontes eth contèxt sociolingüistic e eth projècte educatiu pròpri, se hè un desplegament deth curriculum incorporant eth trabalh des formes d'us dera lingua castelhana e catalana. Se tie en compde era realitat sociolingüística der escolanat e se cerquen es materiaus adaptadi ara realitat deth centre e ara realitat individuau de cada alumne. I a continuitat e coerència metodologica entre çò que se hè enes tres lengües oficiaus dera comarca. Cau auer present qu'er objectiu finau ei qu'er escolan age eth madeish nivèu en aranés, lingua castelhana e catalana.

3.1.2. Lengua orau.

Eth centre a present qu'èr enfocament utilizat en aprenedissatge e us dera lengua castelhana e catalana includisque activitats entà qu'èr escolanat adquirisque abilitats lingüistiques, en especiau dera competència orau enes prumèri còrsi.

Se trabalhe abituauments era lengua orau en toti es cicles, era lengua veïcular enes sessions de lengua castelhana e catalana ei era pròpria. Se trabalhen tanben es diuèrses tipologies de tèxti oraues.

Era coneishença des dues lengües demore garantit coma hònt d'informacion e veïcul d'expression per part der escolanat entà finalizar era etapa.

3.1.3. Lengua escrita.

Er ensenhament dera lengua escrita a coma objectiu arténher, ath finau der ensenhament obligatòri, formar lectors e escrivans competents. Entà arténher aquest objectiu s'aplicaran es orientacions deth curriculum e se planificaràn activitats de lectura e escritura qu'agen en compde es besonhs comunicatiues e academiques qu'a er escolanat enes diuèrsi nivèus, coordinadament damb er airau d'aranés entà aprofitar es transferències. Se seguís er enfocament metodologic que da eth curriculum, i a un plantejament globau sus er ensenhament dera lectura e dera escritura. Es activitats que se prepausen de lectura e d'escritura an uns objectius clars e s'establisson uns mecanismes de revision entà melhorar cadua des dues abilitats. Son seqüenciades en foncion deth procès d'ensenhament.

Se procure qu'es libres de tèxte e recursi materiaus e didactics siguen coerents damb eth Projècte Lingüistic.

3.1.4. Activitats d'usatge.

Eth centre a en compde era preséncia des recorsi digitaus enes aprenendissatges dera lengua castelhana e catalana coma miejan d'accès a materiaus diuersi, entà atier es dispariers estils e ritmes d'aprenedissatge der escolanat, ja qu'aquesti esturments an en desenvolupament d'estrategies entath tractament dera informacion e entara difusion des resultats des tasques d'aprenedissatge.

Atau, puntauments i a activitats d'incentivacion dera lengua castelhana e catalana consensuades per equip docent.

3.1.5. Catalan e castelhan enes airaus non lingüistics.

Era ZER planifique e impartís blòcs de contenguts curriculars d'airaus non lingüistics en castelhan e catalan. Ena programacion d'aguesta opcion s'emplègue era metodologia pròpria der airau e s'includís supòrt lingüistic entà facilitar eth compliment der aprenedissatge des contenguts. Se trabalhe diferentes airaus curriculars en lengua orau castelhana e catalana, per tant, era lengua de comunicacion entre eth docent e es escolans e entre escolans ei en castelhan o catalan segontes com ei definit en eth Plan Annau de Centre. S'impartissen tres ores de lengua castelhana, tres ores de lengua catalana, tres ores en aranés, plastica en aranés, educacion en valors català e educacion fisica aranés.

3.1.6. Escolanat nauvengut.

Eth centre a de méter es mecanismes de besonh entà qu'er escolanat que s'incorpòre tardiuamenten sistèma educatiu e que non coneish cap des tres lengües oficiaus, en acabar er ensenhament les coneishe totes dera madeisha manèra. En non dispausar d'un especialista en aquest camp ne tampòc d'aula d'acuelhuda, eth mèstre/a responsable dera classa dedique part deth temps a d'aquest escolanat.

4.- AUTES LENGÜES

4.1. Lengües estrangères.

4.1.1. Estratègies generaus tar assoliment der objectiu d'etapa.

Er escolanat, en acabar era etapa, a de conéisher com a mínim ua lengua estrangera entà èster usuaris e aprenents capaci de comunicar-se e accedir ath coneishement en un entorn plurilingüe e multicultural.

Era ZER a coma prumèra lengua estrangèra er anglés, eth quau s'impartís a partir d'educacion infantila a nivèu orau e ath long de tota era etapa de primària orau e escrita damb eth libre de tèxte.

Tanben s'impártís ua dusaua lengua estrangèra, eth francés, en cicle superior damb libre de tèxte.

Era competéncia comunicatiua elementau der escolanat enes lengües estrangères a de quedar garantizada damb relacion as objectius terminaus dera etapa.

4.1.1.1. Desvolopament deth curriculum.

Era ZER asseure ua distribucion coerent e progressiua deth curriculum ath long dera etapa, segontes eth context sociolingüistic e eth Projècte Educatiu pròpris, damb un tractament ciclic des concèptes, variant es contexts d'uns tient en compde era etapa maduratiua e es besonhs der escolanat.

Era ZER establís critèris entà qu'era programacion s'estructure a compdar d'activitats d'aprenedissatge que son relevants e globaus, integren rèptes lingüistics e cognitius, conduissen a un producte finau, requerissen er us dera lengua estrangèra e an ua estructura seqüenciau de construccion deth coneishement, e se previen agropaments de diuèrsa tipologia (individuau, parelhes, grops) e se hè ua reflexion sus eth progrès e eth resultat finau.

Eth centre concrete anuaument es mesures que se prenen entà assegurar: ua distribucion coerent de contenguts, era creacion de contexti d'us dera lengua e era responsa as desparièrs tipus d'aprenedissatge, e se ne hè un seguiment.

4.1.1.2. Metodologia.

Era ZER a en compde qu'er enfocament utilizat en aprenedissatge e us des lengües estrangères includís oportunitats entà qu'es escolans desenvolopen abilitats lingüistiques, damb especiau atencion ena competéncia orau enes prumèrs estadis, contribuísque en desvolopament cognitiu der escolanat e l'ajude a èster progressiuament autònom entà contunhar aprenent, e aprengue a trabalhar en collaboracion, tot respectant era diferéncia.

Eth professorat des lengües estrangères a en compde qu'eth desvolopament competenciau implique era capacitat d'utilizar es coneishements e abilitats, de manèra transversau e interactiua, en contexti e situacions que requerissen era intervencion de coneishements vinculadi a diuèrsi sabers, causa qu'implique era comprension, era reflexion e eth discerniment, tient en compde era dimension sociu de cada situacion.

4.1.1.3. Materials didactics tar aprenedissatge dera lengua estrangèra.

Era ZER dispausa de recorsi materials e didactics entar ensenhament e aprenedissatge dera lengua anglesa e francesa. Tanben de criteris d'avaloracion comuns.

Cada an se revisen e s'acòrden es libres de tèxte e es materials didactics que se haràn a servir eth cors següent, mès non se preven materials que servisquen entara ampliacion des coneishements.

4.1.1.4. Recorsi tecnològics tar aprenedissatge dera lengua estrangèra.

Era ZER assegure era preséncia des recorsi digitaus en er aprenedissatge des lengües estrangèras coma miejan d'accés a materiau diuèrs e autentic, entà atèner es diferents estils e ritmes d'aprenedissatge des escolans, peth valor ahijut qu'aguestes eines an en eth desvolopament d'estratègies entath tractament dera informacion, entà diuersificar es modèus lingüistics presents ena aula e pera difusion des resultats des tasques d'aprenedissatge.

Er equip docent dera ZER a en compde qu'era utilizacion des recorsi tecnològics permet atier ara diuersitat der escolanat.

4.1.1.5. Er us dera lengua estrangèra ena classe.

Era ZER decidís qu'es aules de lengües estrangèras siguen un espaci d'immersion ena lengua impartida, hent qu'aguest espaci sigue era mièlhora garantia entà aufrir oportunitats d'us reau e de contacte damb era lengua d'aprenedissatge. Per açò, eth professorat utilize aguesta lengua com abituau enes interaccions damb es escolans sajant tostemps d'establir un clima favorable a on er escolanat se sente segur e estimulat entà anar utilizant-la progressiuament.

Era ZER a en compde qu'eth professorat a d'èster un modèu lingüistic tàs escolans.

4.2. Lengües complementàries procedentes dera naua immigracion.

Era ZER a un emplec simbolic des lengües procedentes dera naua immigracion e s'utilizen entà trabalhar era dimension plurilingüe e interculturala deth

curriculum, ja que s'entèn qu'a partir dera avaloracion d'aguestes lengües e cultures s'avalore era lengua e cultura araneses e se potencien es actitudes entàs personas que les parlen, es quaus, ath madeish temps, tanben se senten reconeishudes.

5. ORGANIZACION E GESTION

5.1. Organizacion des usi lingüistics.

5.1.1. Lengua deth centre.

Er aranés ei eth veïcul d'expression e comunicacion entre professorat e er escolanat en totes es activitats escolars: en aula, en pati, ath long des gessudes, deuant des familhes e d'autores.

5.1.2. Documents deth centre.

Es documents deth centre: PEZ, PLC, NOFC, PGZ.... damb es contenguts e referents der aranés, se revisen e actualizen periodicament, e son coneishudi per tot eth professorat. Ei important tier-los en compde en totes es actuacions entà esvitar contradiccions entre es contenguts des documents e es actuacions que se deriven d'eri.

5.1.3. Us non sexista deth lenguatge.

Era ZER utilize un lenguatge non sexista ne androcentric. Se trabalhe damb es escolans entà que poguen superar tota classa d'estereotips e entà que poguen auer actitudes critiques deuant des contenguts de risc que denigren es personas per motius de sèxe o que l'associen a imatges topiques que se convertissen en veïcul de segregacion.

5.1.4. Comunicacion externa.

Era ZER utilize er aranés enes sues actuacions internes (actes, comunicats, informes...), e tanben enes comunicacions e es notificacions adreçadas a personas fisiques o juridiques que demoren en àmbit lingüistic aranés, sens prejudici deth dret des ciutadans e ciutadanes a recéber-les en catalan o castelhan, s'ac demanen.

Era ZER hè era documentacion en aranés e se tien en compde es peticions en catalan o castelhan que solliciten es familhes. Tanben se tien en compde, quan ei possible, es lengües dera naua immigracion.

5.1.5. Educacion non formau.

5.1.5.1. Serviç d'educacion non formau.

Eth centre a de sajar qu'es servicis d'educacion non formau deth centre (minjador escolar,...) es adults responsables s'adrecen en aranés ar escolanat, entà qu'es escolans tanben poguen respóner en aranés.

5.1.5.2. Activitats extraescolares.

Se sage d'impartir es classes en aranés mens quan es professionaus que les amien vien de dehòra deth parçan.

5.1.6. Lengua e entorn.

Era ZER participarà en futur plan educatiu der entorn dera Val d'Aran.

5.2. Plurilingüisme en centre educatiu.

5.2.1. Actituds lingüistiques.

Segontes era Declaracion Universau de Drets Lingüistics, *totes es persones an eth dret a èster reconeishudes coma membres d'ua comunautat lingüistica e, se s'establisson en territòri d'ua auta, an eth dret e eth deuer de mantier damb era ua relacion d'integracion.*

Era ZER respècte era diuersitat lingüistica der escolanat e l'aprofite, tant entà afavorir era autoestima coma entà enriquir eth curriculum e es activitats ordinàries dera ZER.

5.2.2. Mediacion lingüistica (traduccion e facilitacion).

Ei important establir pautes d'emplec lingüistic favorables ar aranés entà toti es membres dera comunautat educatiua e garantir que totes es activitats administratiues e es comunicacions enter era ZER e er entorn siguen en aranés.

Per tot açò, era ZER a en compde linhes d'actuacion que afavorissen er emplec orau e escrit der aranés enes tres àmbits dera ZER (comunautat educatiua, activitats administratiues e comunicacions damb er entorn).

Se tierà en compde tanben, durant periode d'acuelhuda des familhes der escolanat nauvengut, d'auer mesures de traduccion o facilitar era documentacion enes lengües catalana o castelhana, o atèner oraument en catalan o castelhan aqueres persones qu'ac solliciten.

5.3. Escolanat nauvengut.

Entà hèr possible era integracion der escolanat nauvengut, cau utilizar tostemp er aranés. Ei important garantir ua atencion individualizada intensiua en aranés, en tot emplegar ua metodologia avienta i elaborant un Plan Individuau (PI) ar escolanat que víer de dehora der Estat Espanhòl. Aquest PI se portarà a terme pendent 2 ans s'ei de besonh e era rèsta d'escolanat procedent der Estat Espanhòl se li balharà adaptacions metodologiques.

Era ZER a prenut er acòrd que tostemps que sigue possible eth professorat parlarà abituaument en aranés ar escolanat nauvengut e tanben se tierà en compde eth metòde optim d'aprenedissatge dera lengua e era integracion der escolanat nauvengut, mès non i a un compliment generalizat der acòrd.

5.4. Organizacion des recorsi umans.

5.4.1. Eth plan de formacion de centre en temes lingüistics.

Eth professorat s'apunte as corsi deth PFZ en tot dar prioritat ara formacion deth claustre entà arténher uns objectius.

5.5. Organizacion dera programacion curricular.

5.5.1. Coordinacion cicles e nivèus.

Auem uns coordinadors per cicles que son es responsables d'amassar tota era documentacion pròpria de cada cicles: avaloracion iníciau, unitats didactiques, contraròtles des unitats didactiques, huelhes de seguiment, informes trimestraus d'avaloracion entàs familhes, temporalizacion des airaus, amassades damb es pairs, traspàs d'informacion, activitats de refòrç.

5.5.2. Estructures lingüístiques comunes.

Era ZER a hèt diuerses reflexions sus eth tractament des estructures lingüístiques comunes e a decidit despartir es diuèrises tipologies de tèxte enes diferents lengües entà non repetir-les. Er acòrd deth tractament des lengües e des estructures lingüístiques comunes includís toti es professors der airau de lengua, en tot auer en compde es principis basics dera sua metodologia: esvitar repeticion de contenguts, era anticipacion d'aprenedissatge e atier era especificitat des contenguts.

Eth trabalh ben hèt des estructures lingüístiques comunes ajude a arténher es objectius der aprenedissatge der aranés, lengua catalana, castelhana e lengües estrangèras dera educacion primària. Er eish vertebrador der ensenhament de lengües vire ath torn deth tractament d'aguestes lengües e en coma s'organize er ensenhament-aprenedissatge des estructures comunicatiues lingüístiques.

5.5.3. Projèctes d'innovacion.

Era ZER da continuitat ath projècte d'innovacion: AVANCEM, eth quau repercutís en tota era ZER en çò que hè referéncia ar ensenhament-aprenedissatge des lengües deth curriculum.

5.6. Biblioteca escolar.

Era biblioteca escolar ei un centre de recorsi, un espaci d'aprenedissatge e de supòrt ath desenvolopament des airaus curriculars, a on se pòt trapar tota classa d'informacion en diuèrsi supòrts, qu'a d'èster ar abast der escolanat, deth professorat e de tota era comunautat educatiua.

Era composicion deth sòn hons a de respóner ath nivèu educatiu der escolanat e a de preveir era diuèrsa tipologia des sòns usuaris/es.

Es diuersi centres dera ZER an ua biblioteca damb un volum de documents suficient entà dar responsa as besonhs d'informacion dera sua comunautat educatiua. Referent ara lengua, es documents son escrits en aranés, catalan e

castelhan, mès tanben s'a auut en compde d'incorporar documents escrits enes autes lengües deth curriculum.

Hent referència ath foment dera lectura, era ZER hè activitats programades en cada llengua.

5.6.1. Accès e us dera informacion.

Er accès e us dera informacion o era competència informacionau, a coma objectiu era promocion d'activitats encaminades ara adquisicion des abilitats e destreses que son de besonh entà ajudar ar escolanat a reconéisher quan era informacion ei de besonh, com localizar-la, com avaluar-la e com comunicar-la de manera efectiva, damb er objectiu de transformar-la en coneishement personau. Aguest plantejament implique eth desvolopament d'abilitats de pensament, d'us de tecnologies d'informacion e d'us de hònts d'informacion generau.

Eth trabalh dera competència informacionau a d'èster assumit per tot eth professorat.

Era ZER realize activitats de cerca e us dera informacion damb er escolanat de forma esporadica e normaument ligades a un airau. Fòrça viatges es activitats se centren ena cèrca e localizacion d'informacion a trauèrs d'internet.

5.7. Projeccion deth centre.

5.7.1. Pagina web deth centre.

Era ZER a ua pagina web a on se poden veir es diuèrses activitats que se realizen, projèctes, es diuèrses escòles que la formen.

Aguesta pagina ei: <https://agora.xtec.cat/zervaldaran/>

6.2. Aspèctes formaus dera expression escrita.

ASPÈCTES		EDUCACION INFANTILA	CICLE INICIAU	CICLE MIEI	CICLE SUPERIOR
PAPÈR	TIPES	- Fòli en blanc Din.4 P-3 - Fòli en blan Din.4 (P-3/P-4/P-5)	- Carpesano gran, huelhes de doble mida - Fòli blanc - Pauta Montessori pas mida grana-petita (2au C.I.) - Papèr quadriculat per numeracion, operacions i sanefes (2aua mida mès petita) - Calligrafia	- Fòli blanc tamb/sense pauta transparent d'ua ratlha - 3au cors papèr quadriculat 5x5 mm. - Carpesan gran - Caièrs grani - 4au quadricula 4x4	- Bèri trabalhs en fòlis - Blòcs quadriculats, 4x4 mm. - Fòli blanc/ libretes damb pauta - Carpesano gran (optatiu)
	ORIENTACION	- Orizontau - Damb horats.	- Orizontau a verticau - Diboish liure	- Verticau - Diboish liure	- Verticau
ESTURMENTS	(CREION, RETOLADORS, BOLIS...)	- P3-P4: creion Tri plus gròs o prim normau damb adaptador. - P5: tri plus prim o normau. - P3-P4: Creres dures gròsses e retoladors gròssi. - P5: Colors husta, retoladors magres e plastidecors. - Ceres, pintura de dits...(P-3/P-4/P-5)	- Lapis (posicion des dits) - Retoladors; sanefes, títols, resseguir... - Colors husta	- Creions tàs responses - Retoladors tàs títols. - Bolígrafs enonciats (3au-4au) - Colors husta	- Creion: es respostas/ exercicis càlcul - Enonciat bòli blu - Numerò activitat: bòli d'aute color. - Correccion en vermelh
	CORRECTOR	- Goma	- Goma	- Goma o linha fina peth dessús se i a bèth error.	- Goma o linha fina peth dessús se i a bèth error
LETRA	TIPES	- P-3/P-4/P-5: Letra Mager/Garròt. - Iniciacion letra lestacada: P-5 - Trabalh grafomotor entà afavorir era escriptura	- Letra ligada (seguiment e consolidacion deth traç) - Rètols damb letra màger	- Letra estacada legible. - Normes ortografiques letra màger. - Letra màger títols e enonciats des trabalhs	- Letra pròpia legible - Auançar ena aplicacion des normes ortogràfiques. - Letra màger títols e enonciats des trabalhs
PRESENTACION	MARGES	- A partir des horats	- A partir des horats - Dat pera pauta ratlha-laterau	- Marge que li mèrque era pauta.	- Marge que mèrque era pauta - Dos dits entara quèrra e drete.
	TÍTOL		- Títol e deishar un espai en blanc ena pauta	- Títol e ua ratlha en blanc ena pauta	- Títol e ua ratlha en blanc ena pauta
	NÒM E DATA	- S'introducís - Nòm P-3. - Nòm e Cognòms: P4-P5 - Data: P4-P5	- Nòm e data en ua/dues ratlhes	- Nòm e data cuerta en ua ratlha	- Data ena part superior detra (blu) - Lengües: data longa - Matematiques: data cuerta

6.3. Critèris d'expression escrita.

CICLE INICIAU

1. Usar huelhes pauta 2,5.
2. Escriuer era data ena prumèra linha tamb creion.
3. Escriuer títol en letra màger e repassat tamb retolador.
4. Cada frase comence tamb letra màger e s'acabe tamb un punt.
5. Dempús de punt totemp letra màger.
6. Cau respectar es marges dret e quèr.
7. Escriuer tamb letra estacada, polida e entenedora.
8. Copiar es correccions hètes peth mèstre.

CICLE MIEI

1. Hèr frases cuertes e damb sentit.
2. Respectar era tipologia de tèxte.
3. Emplegar es signes de puntuacion avientament.
4. Hèr ua estructura corrècta deth tèxte.
5. Emplegar es connectors.
6. Tornar a liéger era produccion hèta.
7. Copiar es correccions hètes peth mèstre.

*** CRITÈRIS AVALORACION CAIÈRS EN CICLE MIEI**

1. Portar eth materiau apropiat: caièr, retoladors, colors,...
2. Escriuer era data longa o cuarta opcionau damb bòli.
3. Usar es retoladors/colors entath títol, subtítol e apartats.
4. Respóner damb creion.
5. Hèr era letra clara, polida e entenedora.
6. Copiar sense fautes d'ortografia.
7. Non emplegar correctors. Se i a ua equivocacion, méter un claudator.
8. Respectar es marges.
9. Soslinhar damb eth règle.

CICLE SUPERIOR

1. Hèr frases cuertes e damb sentit.
2. Respectar era tipologia de tèxte.
3. Emplegar es signes de puntuacion avientament.
4. Esvitar repetir paraules.
5. Escriuer ordenadament e tot emplegar paràgrafs.
6. Sajar d'incorporar expressions dera vida vidanta, arrepervèris,...
7. Consultar eth diccionari entà mielhorar era ortografia, eth vocabulari,...
8. Emplegar es connectors.
9. Tornar a liéger era produccion hèta.
10. Copiar es correccions hètes peth mèstre.

*** CRITÈRIS AVALORACION CAIÈRS EN CICLE SUPERIOR**

1. Portar eth materiau apropiat: caièr, retoladors, colors,...
2. Escriuer era data longa damb bòli.
3. Usar es retoladors/colors entath títol, subtítol e apartats.
4. Destacar eth numèro der exercici damb un bòli diferetn ar emplegat en enonciat.
5. Respóner damb creion.
6. Corregir es exercicis damb bòli vermelh.
7. Hèr era letra clara, polida e entenedora.
8. Copiar sense fautes d'ortografia.
9. Non emplegar correctors. Se i a ua equivocacion, méter un claudator.
10. Respectar es marges
11. Soslinhar damb eth règle.

DILIGÈNCIA D'APROBACION D'UN DOCUMENT

Carmen Ané Villega

en qualitat de secretaria dera ZER Val d'Aran.

HÈSQUI CONSTAR

Qu'en data 03/10/22, eth Projècte Lingüistic dera Zona Escolar Rurau Val d'Aran aprovat en Conselh Escolar, segontes cònte en acta nº1 deth cors 22-23 dera pagina 48 deth Libre d'Actes deth Conselh Escolar.

Signatura;

Carmen Ané Villega